

B E S Z Á M O L Ó

Tisztelt Képviselő-testület!

Mocsa Község Önkormányzatának feladatellátását a saját bevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók **biztosították és biztosítják a jövőben is**. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók, pótlékok és bírságok (adók módjára kimutatott egyes bírságok, késedelmi pótlék, bírság stb.) eltérő mértékben, az évente elfogadott költségvetési törvényben megállapított arányban illetik meg önkormányzatunkat.

Az önkormányzati adóhatóság ellátta az önkormányzat, a hivatal működéséhez szükséges saját források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által az önkormányzathoz telepített hatósági feladatokat is végzett (adók módjára behajtandó köztartozások, közigazgatási eljárási illetek beszedése, adó és értékbizonyítványok készítése stb.).

A helyi adók jelentős bevételi forrást jelentenek önkormányzatunknál, így közös érdekünk, hogy az eredményes és hatékony gazdálkodás a köz javát, a köz érdekét szolgálja.

Az utóbbi években több fontos változások történtek a helyi adóztatásban, melyek elsősorban az adózók érdekeit szolgálták. Az iparüzési adó (adóelőleg) 2022-ben is a felére - 2 százalék helyett 1 százalékra - csökken a 4 milliárd forint árbevétel vagy mérlegfőösszeg alatti kis- és középvállalkozások, valamint az egyéni vállalkozások körében.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 51/L-O. §-ai tartalmazzák a 2022. évben végződő adóévben érvényes, a mikro-, kis- és középvállalkozásokra vonatkozó 1%-os helyi iparüzési adómértékkedvezmény szabályozását, az érintett vállalkozások körét és az adókönyvités érvényesítésének lehetőségeit. **Az adómérték-kedvezmény miatti bevételkiesés kompenzálásával kapcsolatban a mikro-, kis- és középvállalkozások 2022. évi iparüzési adókedvezményével kapcsolatos önkormányzati támogatásról szóló 61/2022. (II. 28.) Korm. rendelet tartalmaz szabályozást.** Ennek megfelelően a támogatás összege önkormányzatunk esetében a kieső iparüzési adóbevétellel megegyező összeg.

A támogatás alapja a Magyar Államkincstár által 2022. május 16-áig szolgáltatott - az ASP Adó szakrendszerben található, vagy interfészen keresztül az ASP adattárházba átadott -, 2022. május 10-ei dátumú kieső iparüzési adóbevétel. A támogatás alapjául szolgáló adatsor leválogatása az ASP Adattárházból történt, majd ezt követően került átadásra a Pénzügyminisztérium részére. Mivel a leválogatásban szereplő, a nyilatkozatok alapján felezésre kerülő összegek az első félévi adóelőleg részletre vonatkoznak (a 2022. május 10-ei állapot szerint ezek állhatnak teljeskörűen rendelkezésre) „évesítésre kerülnek”, hogy a teljes évi támogatási összeg kiszámítható legyen. A támogatás két egyenlő részletben, **2022. június és október hónapokban kerül folyósításra. A kieső iparüzési bevételeket a Kormány megtérítette az önkormányzatunknak 9.318.941 forint (2022. júniusi 24.-i utalással), 9.318.940 forint (2022. október 10.-i utalással).**

Iparüzési adót érintően az adózók választhattak, hogy 2021-2022. évben már érvényesítik vagy sem, az iparüzési adóelőlegfizetésnél a biztosított adóelőnyt. Ehhez egy nyilatkozatot (21-22NYHIPA) kellett tenniük.

Ezt a nyilatkozatot a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóság számára lehetett megtenni, ha élni kívántak az „adóelőleg felezés” lehetőségével. Az

említett nyilatkozat kizárólag az állami adó- és vámhatóságon keresztül, elektronikus úton, az állami adó- és vámhatóság által rendszeresített elektronikus nyomtatványon volt benyújtható. A mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő vállalkozóknak a 2021. évben, az adott előleg-fizetési időpontban esedékes - a Htv. szerint bevallott és a 2021-2022. években az önkormányzati adórendelet szerinti adómértékkel bevallandó - adóelőleg 50 százalékát kell az egyes esedékességi időpontokban megfizetni, ha erre vonatkozóan nyilatkozatot tettek. /Mocsa Községben, így a 2%-os adómérték helyett 1%-os mértékkel adózhatnak./

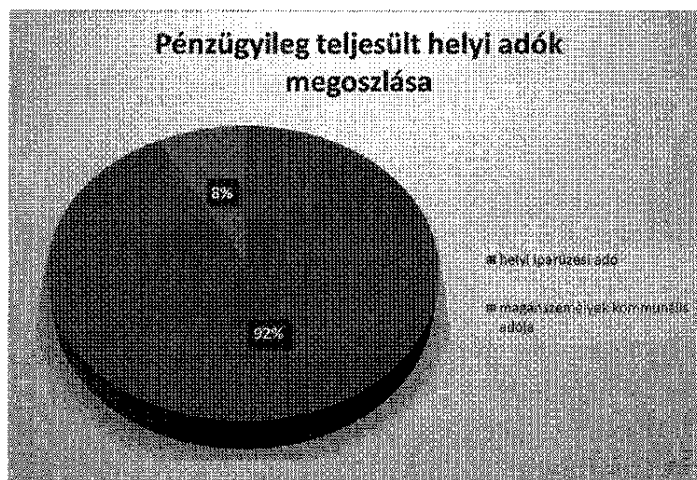
A nyilatkozat alapján a meg nem fizetendő előleg-részlet összegével az önkormányzati adóhatóság a vállalkozó iparüzési adóelőleg-kötelezettsége összegét hivatalból, határozathozatal nélkül már 2022. évben csökkentette, **az összes KKV csökkentés már meghaladta a 20 862 126 forintot, azaz ennyivel csökkent az adóelőlegfizetés.**

Adóbevételek alakulása 2022. III. negyedév

ADÓBEVÉTELEK 2022.	2022. évi előirányzat	Pénzügyileg teljesült 2022. 09. 30.	Teljesülés %-a
MAGÁNSZEMÉLYEK KOMM. A.	10 000 000	7 890 588	78,9%
HELYI IPARÜZÉSI ADÓBEVÉTEL	40 000 000	92 182 453	230,4%
HELYI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZ.	50 000 000	100 073 041	200,14%
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	500 000	182 320	36,06%
TALAJTERHELÉSI DÍJ	1 000 000	141 928	14,19%
ÖNKORMÁNYZATI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZ.	51 500 000	100 397 289	194,95%

Az önkormányzati adóbevételeken belül, a **helyi adókból befolyó bevétel 100 073 041 Ft volt, ez az összes adóbevétel 99,6%-át jelentette.**

A helyi adónemekben belül az iparüzési adó a 92,12%-os nagyságával továbbra is a meghatározó adónem. A vagyoni típusú adók a helyi adóbevételek 7,88%-át tették ki.

ÖSSZES HÁTRALÉK 2022. 09. 30-I ZÁRÁS ALAPJÁN: 12 799 677 FT, EBBŐL

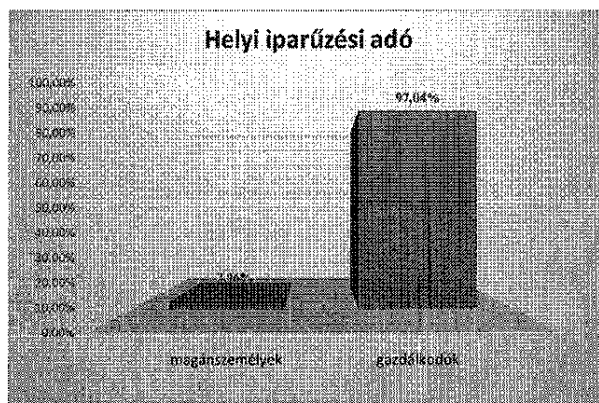
2022. NOVEMBER 5-IG: 2.631.525 FT KERÜLT BEFIZETÉSRE.

2022. évben az adóbevételek alakulása /háztartások és gazdálkodók bontásban/.

A befolyt adóbevételek döntő többségét /89,19%-át/ a gazdálkodók (Vállalkozások, vállalkozók) fizették.

ADÓBEVÉTELEK 2022.	TELJESÜLT	HÁZTARTÁ- SOK	arány	GAZDÁLKO- DÓK	arány
MAGÁNSZEMÉLYEK KOMM. A.	7 890 588	7 890 588	100%	0	0%
HELYI IPARÚZÉSI ADÓBE- VÉTEL	92 182 453	2 726 811	2,96%	89 455 642	97,04%
HELYI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZ.	100 073 041	10 617 399	10,61%	89 455 642	89,39%
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	182 320	93 460	51,36%	88 860	48,74%
TALAJTERHELÉSI DÍJ	141 928	141 928	100%	0	0%
ÖNKORMÁNYZATI ADÓBE- VÉTELEK ÖSSZ.	100 397 289	10 852 787	10,81%	89 544 502	89,19%

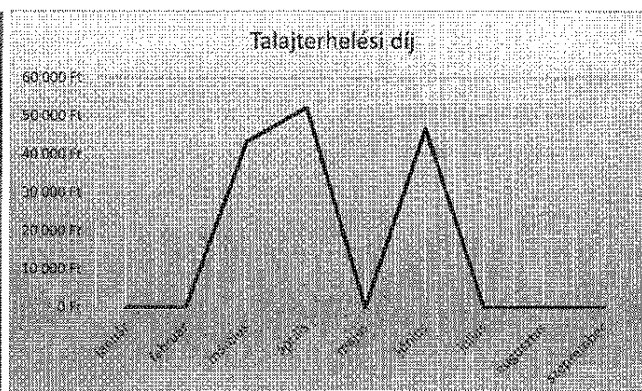
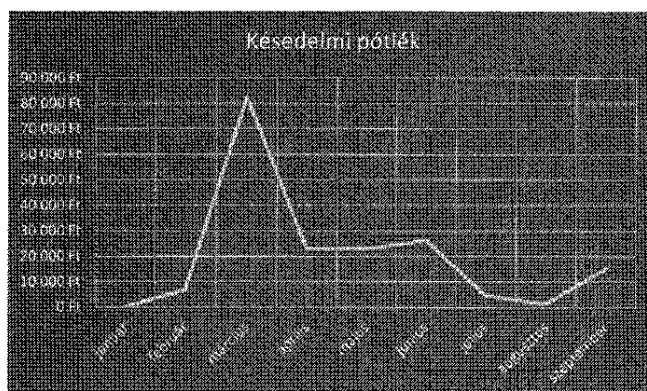
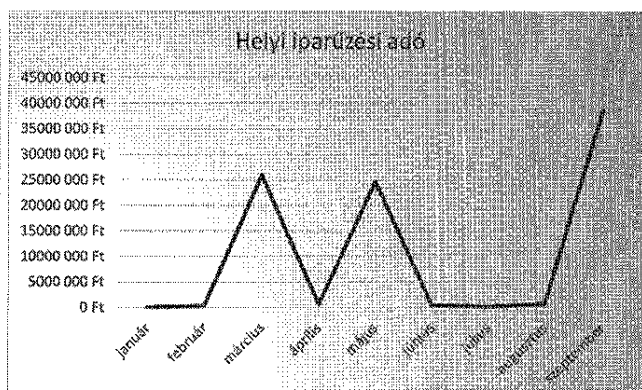
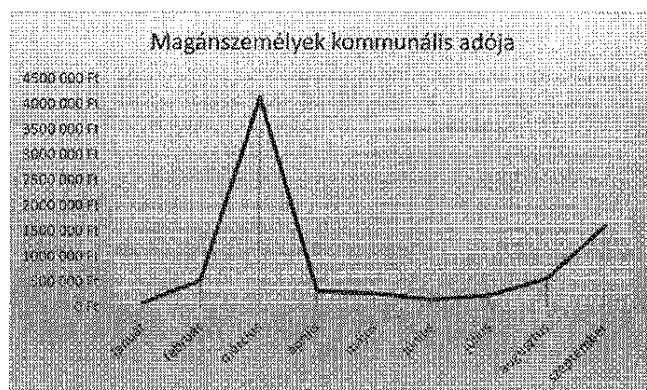
HÁZTARTÁSOK ÉS GAZDÁLKODÓK BEFIZETÉSEINEK ARÁNYA

Adóbevételek alakulása 2019 - 2022. III. negyedév

PÜ. BEVÉTELEK 2022. 09. 30-ig	2019	2020	2021	2022
MAGÁNSZEMÉLYEK KOMM. A.	9 161 409	8 873 012	8 566 392	7 890 588
HELYI IPARÚZÉSI ADÓBEVÉTEL	53 359 134	55 074 150	74 628 075	92 182 453
GÉPJÁRMŰADÓ 40% (KÖZPONTI ADÓ)	4 004 381	3 014 813	-	-
HELYI ADÓK	66 524 924	66 961 975	83 194 467	100 073 041
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	82 184	142 364	224 181	182 320
TALAJTERHELÉSI DÍJ	942 971	228 203	106 525	141 928
ÖNKORMÁNYZATOT MEGILLETŐ BEVÉTELEK	67 550 079	67 332 542	83 525 173	100 397 289

A helyi adóbevételek beérkezése igazodik a bevallási, adatbejelentési és befizetési határidőkhöz. Helyi adó fajtánként - az „adótárgyak”, vagy a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adókötelezettségek esetében - eltérő a beérkezett adóforintok időbeli üteme. **A vagyoni típusú adót két egyenlő (03. 16., 09. 15.) részletben, az iparüzési adót félévente, és a bevalláskor fizetik (03. 16., 05. 31., 09. 15.) az adózók.**

Mocsa Község önkormányzati adóhatóságának az adószámláira a zárásig 100 577 945 Ft folyt be saját bevételként.

Ezen túl **4 000 Ft közigazgatási hatósági illetéket**, illetve más szervezeteknek **21 000 Ft adók módjára behajtandó köztartozást utalt át önkormányzatunk**. Az önkormányzati adóhatóságunk ez évben összesen 807 626 Ft-ot utalt vissza adózóknak, ennek többsége iparüzési adó volt.

Az ASP adószakrendszerben az egyes adózói adószámlákon nyilvántartott túlfizetések nagysága jelentős 9 166 600 Ft, ebből iparüzési adószámlán lévő túlfizetés nagysága 7 811 685 Ft (melyet később esedékes iparüzési adófizetési kötelezettségükbe kívánunk beszámolni), a magánszemélyek komm. adó számlán lévő túlfizetés 658 585 Ft.

A zárási adatok alapján az önkormányzati adóhatóság adónemenként 1 961 adózónál tart nyilván adószámla egyenleget, ebből 1 750 magánszemély, 211 vállalkozó, vállalkozás.

A 2022. évben adóigazgatási ügyekben 2 585 darab adóügy (pl.: határozat, végzés, adószámla, felhívás stb.) került elintézésre. A polgármesteri hivatal összes ügyirat forgalmának 46%-át az adóügyek tették ki.

Helyi adófajták és adóbevételek alakulása

A gazdasági hatásokon túl, az adóbevételek nagyságát befolyásolta az is, hogy az önkormányzat rendeleteiben - a Htv. törvény keretein belül - hogyan és miként szabályozta a helyi adókötelezettségeket, annak adómértékeit, adókedvezményeit és mentességeit.

Az önkormányzat adómegállapítási joga azt jelenti, hogy az önkormányzat az adó mértékét az adómaximumra figyelemmel megállapítsa. Az adó mértékek felső határait megszabja a Htv., azonban a felső határokat az önkormányzatok az infláció figyelembevételével általában korrigálhatják (felfelé).

Mocsa község átlagos helyi adómértékek
a törvényi adómérték maximumok arányában 2022. évre

Adómértékek 2022.	Adómaximum	Általános mocsai mérték	Mocsai mérték az országos adómaximumon belül
Magánszemélyek komm. adója	31 187,4 Ft/adótárgy	14 000 Ft/adótárgy	44,89%
Helyi iparüzési adó*	adóalap 2%-a	adóalap 2%-a	100%
Építményadó	2 018 Ft/m ²	nincs bevezetve	0,00%
Telekadó	366,9 Ft/m ²	nincs bevezetve	0,00%
Települési adó	nincs felső korlát	nincs bevezetve	0,00%

* 2022. évre KKV-nek 1%!

Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy az adó mértékét – a Htv-ben meghatározott felső határokra – a fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum)

figyelemmel – megállapítsa. Általános szabályok szerint – kivéve veszélyhelyzet – ez azt jelenti, hogy a helyi adókról szóló törvény a magánszemélyek kommunális adójában, azaz a tételes adóösszegben **meghatározott adónemek esetén lehetővé teszi, hogy a törvényben rögzített felső mértéktől az önkormányzat az infláció követésével eltérjen.** Az adómérték-megállapítás továbbra is a település önkormányzat joga marad.

Veszélyhelyzet idején tilos volt adómértéket emelni, már megadott kedvezményt szűkíteni, vagy új helyi adónemet bevezetni.

2022. évre a veszélyhelyzet miatt speciális szabályok is életben vannak.

A Htv. 51/P. §-a értelmében **a 2022. évben végződő adóévben a helyi adó és a települési adó mértéke nem lehet magasabb, mint ugyanazon helyi adónak, települési adónak a 2020. december 2-án hatályos és alkalmazandó mocsai önkormányzati adórendeletben megállapított adómértéke.**

A mocsai önkormányzatnak **a 2020. december 2-án hatályos adórendelete szerinti adómentességet, adókedvezményt a 2022. évben végződő adóévben is fenn kell tartania.** A mocsai önkormányzat **a 2022. évre új helyi adót, új települési adót nem jogosult bevezetni.**

Mocsa Község Önkormányzat helyi adóztatást érintő rendelet alkotási lehetőségei

A Htv. – *általában* - lehetőséget biztosított az önkormányzatnak, hogy a vállalkozások és magánszemélyek teherviselő képességét mérlegelve, az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan határozza meg.

Az adó és költségvetési beszámolók részeként a képviselő-testület folyamatosan tájékozódik az adózás helyzetéről és szükség esetén kezdeményezheti a helyi jogszabályok megváltoztatását, finomhangolását. Azonban 2022. évre lehetőségeink – *jogszabályi okok miatt* - leszűkültek.

A helyi adómegállapítási jog gyakorlása megköveteli helyi adópolitika kialakítását, rendeleti szintű helyi adórendszer kidolgozását, a gazdálkodás hosszú távú tervezését, a helyi közügyekhez, közszolgáltatásokhoz, a fejlesztési programokhoz ténylegesen szükséges kötelező és önként vállalt feladatok és a kapcsolódó kiadások rangsorolását, ezek körének szükség szerinti módosítását, átalakítását.

A helyi adóztatás struktúrája

A helyi adók jellegük szerint három kategóriába sorolhatók: vagyoni típusú adók (*épitményadó és telekadó*), kommunális jellegű adók (magánszemély kommunális adója), és külön kategória a helyi iparüzési adó. Ezek mellett 2015-től ún. települési adó kivetésére is jogosultak a helyi önkormányzatok.

A helyi adózás Mocsa struktúrája továbbra is két fő rendszerelemre épült, nevezetesen:

- **a helyi iparüzési** adóra,
- **a kommunális jellegű** adóra (magánszemélyek komm. adója).

Mocsán, mind a **háztartások** (magánszemélyek), mind a **gazdálkodók** (vállalkozók és vállalkozások) adóalanyként minősültek, így kiterjedt rájuk a helyi adókötelezettség, legyen ez **kommunális jellegű** (magánszemélyek komm. adója), vagy a gazdasági tevékenységre kiterjedő **iparüzési adó**.

A törvényi szabályozás által a helyi adózás alá tartozó ún. „adótárgyakat” részben vagy egészben **határozatlan idejű helyi adókötelezettség alá** vonta a képviselő-testület. A saját bevételeken belül az **iparüzési adó** kiemelkedő meghatározó szerepe továbbra is fennáll, így nagysága okán alapvetően befolyásolta az adóbevételek teljesülését.

Virilisták egyre nagyobb arányban járulnak hozzá Mocsa Község Önkormányzat helyi adóihoz. A 100 legnagyobb – jellemzően társas vállalkozás – **a helyi adók közel 81%-át fizette.** /2022. évi adatoknál a 2022. szeptember 30-ig beérkezett befizetési adatokkal számolva./

1. Helyi iparüzési adó

A 2021. évi HIPA bevallás benyújtása és az adó befizetése, előleg kiegészítése **2022. május 31-ig volt esedékes. 2021. évtől a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnál lehet benyújtani** a majd esedékes és megelőző években esedékessé vált helyi iparüzési adó /HIPA/ bevallásokat, javításokat és önellenőrzéseket. A vállalkozók/vállalkozások - *főszabály szerint* - a NAV-hoz kell elektronikusan benyújtani helyi iparüzési adóbevallásukat. Az ehhez szükséges nyomtatvány a NAV honlapján ÁNYK formátumban megtalálható.

2021. évi iparüzési adóbevallás benyújtására, javítására, önellenőrzésére a „21HIPA” nyomtatvány szolgál. Ezt a bevallási nyomtatványt azoknak kell benyújtaniuk, akik/amelyek az iparüzési adó alanyának minősülnek és a **székhelyük, telephelyük MOCSÁN volt a 2021-es adóévben.** Az iparüzési adó alanya a Htv. 52. § 6. pontja szerinti vállalkozó.

Adóalanyként tekintendők a gazdasági tevékenységet saját nevükben és kockázatukra haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző

- egyes - vállalkozási tevékenységet végző - magánszemélyek,
- jogi személyek, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő jogi személyeket is,
- az egyéni cégek, az egyéb szervezetek, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt lévő egyéni cégeket, egyéb szervezeteket.

A helyi iparüzési adóban az adóelőleget és adófizetést önadózással kell teljesíteni. Ez azt jelenti, hogy ebben a bevallásban kell az adózónak kiszámítania és bevallania az előlegfizetési időszak két időpontjára az adóelőleg összegét, valamint a végleges adót. Egyúttal az önkormányzatunk adószámlájára kell megfizetni az adókülönböt. **Maga az iparüzési adóbevallás feldolgozása, esetleges javítása az önkormányzati adóhatóságnál történik és az adófizetést is az önkormányzat számlájára kell változatlanul megtenni.** A helyi iparüzési adó és adóelőleg fizetési kötelezettséget Mocska Község Önkormányzat esetében az önkormányzat iparüzési adó beszédési számlájára lehet megfizetni. (11740030-15385554-03540000)

A Htv. 51/M.§-a értelmében a vállalkozónak a 2022. évben, **az adott előleg-fizetési időszakban esedékes**, bevallott és a 2022. évben az önkormányzati rendelet szerinti adómértékkel **bevallandó iparüzési adóelőleg 50 százalékát kell megfizetni**, ha

- 2022. február 25-ig nyilatkozott a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóságnak arról, hogy a 2021. évben végződő adóévben mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősült, vagy a 2022. évben várhatóan mikro-, kis és középvállalkozásnak minősül,
- valamint - ha azt az Art. 1. melléklet 29. pont 1. alpontja szerint nem tette meg - bejelenti a HIPA telephelyének címét.

A „22NYHIPA” jelű nyilatkozatot a Htv. 51/N. § (14) bekezdése szerint az állami adó- és vámhatóságon keresztül, elektronikus úton lehetett benyújtani. A nyilatkozatot tartalmazó nyomtatványt az adó és vámhatóság megküldte az illetékes, a vállalkozó állami adó- és vámhatóságnál bejelentett telephelye, valamint a vállalkozó székhelye szerinti önkormányzati adóhatóság számára.

A 2021. évben végződő adóévben azon vállalkozó esetén, amely azzal felel meg a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény *(a továbbiakban: KKV törvény)* szerinti mikro-, kis- és középvállalkozássá minősítés feltételeinek, hogy esetében a KKV törvény 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott nettó árbevétel vagy mérlegfőösszeg értékhatár legfeljebb 4 milliárd forint *(a továbbiakban: mikro-, kis- és középvállalkozás)*, a helyi iparüzési adó mértéke - az 51/N. §-ra figyelemmel - 1 százalék, ha a 2021. évben végződő adóévben alkalmazandó önkormányzati rendeletben megállapított helyi iparüzési adómérték 2 százalék. Az említett feltételek, ha az adott vállalkozó esetén a 2022-ben végződő adóévben fennállnak alkalmazható a 2022. évben végződő adóévben is.

A csökkentett adómérték hatását – a 2021. évi helyzettel azonos módon – **a 2022. évben esedékes előlegrészleteknél is érvényesíteni lehet.** Ezért, a 2022-ben esedékes adóelőlegnek *(azaz a 2021-ben, az önkormányzati rendelet szerinti adómérték alapulvételével már bevallott 2022. évi első előleg-részletnek és a 2022-ben, a 2021. adóévről szóló bevallásban szintén az önkormányzati adórendelet szerinti mértékkel bevallandó, 2022. évi második előlegrészletnek)* csak az 50 százalékát kell megfizetni az eredeti esedékességi időpontokban.

Az így feldolgozott nyilatkozatok alapján meg nem fizetendő előlegrészlet összegével *(jellemzően 1%)* az önkormányzati adóhatóság a mikro-, kis- és középvállalkozás iparüzési adóelőleg-kötelezettsége összegét hivatalból, határozathozatal nélkül csökkentette, így már ezek jelentek meg az adószámlákon.

Iparüzési adóban KATA adóalanyoknak ilyen nyilatkozat beadására nem volt szükség, ha a vállalkozó a KATA alanya és Mocsán a helyi iparüzési adóban is, így a 2022-es adóévre az adóalap tételes összegben való (egyszerűsített) megállapítását választotta, ezért számára a tételes adó (évi 50 E Ft) - **21NYHIPA és 22NYHIPA nyilatkozat hiányában is hivatalból** - felezésre (évi 25 E Ft) került.

2022. év esetében – *ha és amennyiben 21NYHIPA nyilatkozatot nem tett az adózó* – a feltételnek megfelelő vállalkozó **2022. február 25-ig kellett nyilatkoznia** a székhelye, telephelye szerinti önkormányzati adóhatóságnak arról, hogy a 2021. évben végződő adóévben mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősült, vagy a 2022. évben várhatóan

mikro-, kis és középvállalkozásnak minősül, valamint - *ha azt az Art. 1. melléklet 29. pont 1. alpontja szerint nem tette meg* - bejelenti a telephelyének címét.

Ha a nyilatkozási lehetőséggel az adózó nem kívánt élni, úgy 2022. évi előlegeit - függetlenül a 2021. évi bevallott HIPA végleges adó összegétől - 2%-os mértékkel fizeti.

Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény 53.§-sa alapján **az az adózó, aki az eljárás során valamely határnapot, határidőt önhibáján kívül elmulasztott, igazolási kérelmet terjeszthet elő.** Az igazolási kérelemről az az adóhatóság dönt, amelynek eljárása során a mulasztás történt. A mulasztásról való tudomásszerzést vagy az akadály megszűnését követően, de legkésőbb az elmulasztott határnaptól vagy a határidő utolsó napjától számított, az igazolni kívánt eljárási cselekményre előírt határidővel megegyező időtartamon, de **legfeljebb negyvenöt napon belül** lehet előterjeszteni. A határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelemmel egyidejűleg pótolni kell az elmulasztott cselekményt is, ha ennek feltételei fennállnak.

Így, a nyilatkozatot benyújtani mulasztó vállalkozó, a 22NYHIPA nyilatkozat benyújtással **2022. február 25 + 45 napon belül az igazolási kérelem beterjeszthető az önkormányzati adóhatóság felé.** 2022. április 11-ét követően a nyilatkozat már igazolási kérelem mellett sem nyújtható be.

Előleg „felezésre” az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 69. §-a értelmében ún. „az adóelőleg mérséklés” keretében is van lehetőség. Ennek feltétele a 21-22NYHIPA nyilatkozat hiánya.

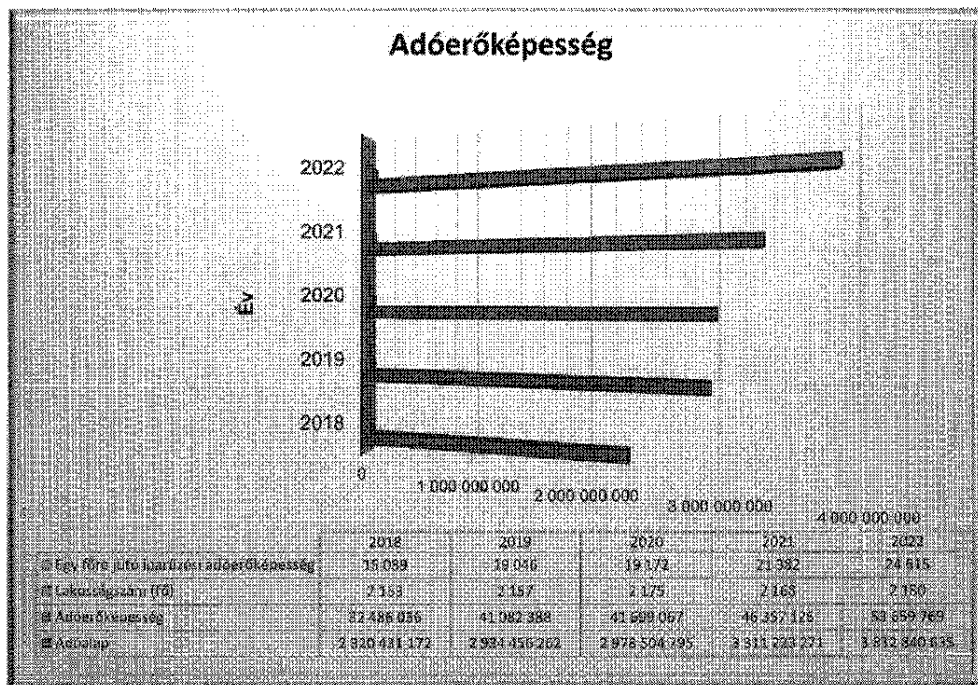
Az adózó az **adóelőleg esedékességének időpontjáig benyújtott kérelmében** az általa bevallott adóelőleg módosítását kérheti az adóhatóságtól, ha előlegét az előző időszak adatai alapján fizeti, és számításai szerint adója nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét. Ennek megfelelően az adózó 2021. évi végleges adóját 1%-kal fizeti, ám 2022. szeptember 15-ig fizetendő adóelőlege 2%-kal került meghatározásra, úgy ennek csökkentését (*1%-ra történő mérséklését*) az esedékességig kérheti.

A Htv. 39/A. §-ában és 39/B. §-ában foglaltak alapján **az adóévi iparüzési adóalap egyszerűsített megállapítására jogosult** - a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányadózó, az adóévben 8 millió forint nettó árbevétel meg nem haladó, illetve a kisvállalati adó hatálya alá tartozó vállalkozó - és **ezen jogát gyakorolni kívánó adózó az általános adóalap-megállapítás szabálya helyett a rá irányadó vagy általa választható más egyszerűsített adóalap-megállapítási módszer alkalmazásával is megállapíthatta és bevallhatta adóját.**

Az adózó az egyszerűsített adóalap-megállapítás választásáról - a tétes adóalap szerinti adózást választó kata alany kivételével - utólag, de **legkésőbb az adóévről szóló bevallás benyújtására előírt határidőig a 21HIPA bevallási nyomtatványon köteles nyilatkozni.**

A Htv. 39/A. § (5) bekezdése értelmében az adó alapjának (2) vagy (3) bekezdés szerinti megállapítása adóévre választható, az erről szóló bejelentést legkésőbb az adóévről szóló bevallás benyújtására előírt határidőig kell megtenni az adóhatóságnál. A Htv. 39/B. § (10) bekezdés alapján az adó alapjának a (2) bekezdés szerinti megállapítása adóévre választható, az erről szóló bejelentést a 39/A. § (5) bekezdése szerint kell megtenni. A Htv. szabályai értelmében a nyilatkozat megtételére jogvesztő határnapot (az adóévet követő ötödik hónap utolsó napja) állapít meg.

A HIPA bevallások tükrében az adóerőképességi adatok:

2. Magánszemélyek kommunális adója

Az épület, épületrész utáni építményadó, az épülettel be nem épített terület utáni telekadó, valamint a **magánszemélyek kommunális adója** jelenti a magyar helyi adórendszerben az ún. tárgyi adókat. A Htv.-ben való besorolásukat tekintve az előbbi két adó nem az ún. vagyoni típusú, az utóbbi a kommunális jellegű adók közé tartozik, míg jellegüket tekintve valamennyi helyi adónem a tárgyi adónemek körébe tartozik.

A magánszemélyek kommunális adóját az önkormányzati adóhatóság kivetéssel állapítja meg. Mocska községben 2004-ben került bevezetésre, ez az adónem. Jelenleg hatályos rendeletünk 9/2016. (XI. 29.) számú rendelet.

Az adó megállapításához a **fizetésre kötelezettek, (kötelezetteknek) adóbevallást kell benyújtani.**

A rendelet alapján kapott mentesség esetén is kötelező az adóhatósághoz bejelentkezni az erre a célra szolgáló nyomtatványon, az adóbevallás benyújtására előírt időpontig. A tulajdonosok adataiban történő változásokat folyamatosan követjük, adásvételi szerződéseket kérünk be, valamint az ingatlanügyi hatóság (Földhivatal) elektronikus adatait összevetjük az ASP adórendszer adataival.

Sok esetben problémát jelent az iratok kézbesítése, mivel az adóalanyok a bejelentett lakcímen nem tartózkodnak, tartózkodási helyük ismeretlen, elérhetőségükről (bejelentési cím) bejelentést nem tesznek.

Fontos azzal tisztában lenni az adózóknak, hogy önmagában az ingatlan nyilvántartásban történő változás átvezetés nem elegendő és nem helyettesíti az adatbejelentést. Mivel az ún. „**kivetéses**” jellegű kommunális típusú helyi adó, így az adó alanya az adatbejelentő lap benyújtásával jelenti be, változtatja, illetve szünteti meg az adókötelezettségét.

Nem kell újabb adatbejelentés benyújtani mindaddig, ameddig az adóalany körülményeiben, az adó tárgyában nem következi be adókötelezettsége érintő változás.

Az adatbejelentés adatai alapján az önkormányzati adóhatóság határozatban állapítja majd meg a fizetendő magánszemélyek komm. adóját, tehát az adózónak nem magának kell azt kiszámítani.

A 2022. adóévben költségvetésünkben a kommunális adó tekintetében 10.000.000 forint került betervezésre és 8 790 757 forint összegben került előírásra az adó, míg az összes bevétel 7 890 588 forint volt 2022. szeptember 30-ig. A 2022. adóévben 65 db kommunális adó határozat készült.

Az adóalanyok száma: 697 fő.

A kommunális adó megfizetése alól összesen 85 fő került mentesítésre, mert a 70. életévét betöltötte.

1. Termőföld bérbeadásából származó jövedelem

A magánszemélyek földhaszon-bérbeadásából származó jövedelem adóztatása 1998. január hó 1. napjától került az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe.

2022-es költségvetésünkbe ezen adónem jelentéktelen mértéke miatt bevételként nem került megtervezésre. **2022. évben befizetés nem történt.**

Mindezek oka, hogy 2003. január 1-jétől mentesül az adó alól a termőföld-bérbeadásából származó bevétel, ha a termőföld haszonbérbeadása alapjául szolgáló, határozott időre kötött megállapodás (szerződés) alapján a haszonbérlet időtartama az 5 évet eléri. Mint ahogy várható volt, sok ilyen szerződést kötöttek, és még több ilyen hosszú távú szerződés fog köttetni.

2. Talajterhelési díj

Mocsa község Képviselő-testületének talajterhelési díjról szóló 11/2005. (XII.20.) számú rendelettel módosított **19/2004. (XII.31.) számú rendelete értelmében talajterhelési díjfizetési kötelezettség azt a kibocsátót terheli, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá** és helyi vízgazdálkodási hatósági, illetve vízjogi engedélyezés hatálya alá tartozó szennyvízelhelyezést, ideértve az egyedi zárt szennyvíztározót is alkalmaz. Mindaddig talajterhelési-díj fizetési kötelezettség terheli, (amíg a közcsatornát nem helyezik üzembe – beleértve az év közben történő üzembe helyezést is –) tehát míg a Szolgáltatónak szennyvízelvezetési díjat nem fizet.

2003. évi LXXXIX törvény (Ktd.) változása alapján a talajterhelési díj mértéke 2012.02.01. naptól 1.200 Ft/m³ szorozva a területérzékenységi szorzóval (községünkben a területérzékenységi szorzó 1,5).

Költségvetésünkben 1.000.000 Ft bevétellel számoltunk, folyó évi terhelés 1 419 120 forint, a tényleges befizetés 141 928 forint volt.

Talajterhelési díj alapja a szolgáltató által leigazolt, az adott évben felhasznált vízmennyiség csökkentve a meghibásodás miatt elszivárgott vízmennyiséggel, és a számlával igazolt elszállított szennyvíz mennyiségével.

A talajterhelési díj mindig az előző évi fogyasztott vízmennyiség után kerül kivetésre és megfizetésre.

Önkormányzati rendelet szerint 40%-os kedvezmény illeti meg, az ingatlanban egyedül élő nyugdíjszerű ellátásban részesülő személyt (4 fő, 42 480 Ft).

3. Államigazgatási eljárási illeték

Az önkormányzati adóhatóságnál kezdeményezett eljárásokban az adózók az illetéket az önkormányzat illetékbeszedési számlájára fizetik meg. A beszedett államigazgatási illetékekről nyilvántartást kell vezetni, és minden negyedévet követő hó 15-ig kell átutalni a Magyar Államkincstár illetékbeszedési számla javára.

2016. január 1-től az adóigazolás kiállítása az 1990. évi XCIII. törvény XXI. mellékletének 4. pontja alapján illetékmentes. 2022. szeptember 30-ig ezen a számlán 4 000 Ft (Adó- és értékbizonyítvány kiállítása) bevétel volt.

4. Egyéb bevételek

A rendvédelmi szervek által kiszabott szabálysértési bírságok, helyszíni bírságok, emellett ezen a számlán kerülnek előírásra a saját szabálysértési bírságok is. Az egyéb bevételek számlán 0 Ft teljesült.

5. Idegen bevételek

Nem képezik az önkormányzat bevételeit!

Itt kerülnek előírásra a társhatóságok, Kormányhivatalok szakigazgatási szervei, valamint a rendvédelmi szervek saját, illetve részben saját bevételét képező tartozásokra vonatkozó végrehajtási megkeresései. A tényleges befizetés 21 000 Ft (mely tovább utalásra került a Tatabányai Rk. részére).

A behajtásra átadott ügyek jellegükből kifolyólag (bírságok) nagymértékben olyan személyeket érintenek, akik ismétlődően nem tanúsítanak jogkövető magatartást, sok esetben a társadalom hátrányos helyzetű, szegényebb rétegeiből kerülnek ki, így nem csak a bírságok befizetése jelent problémát számukra, hanem a kivetett helyi adók befizetési is. A behajtás során ezen személyek letiltható jövedelemmel és lefoglalható ingósággal, lakossági folyószámlával nem rendelkeznek, vagy ha igen, az arra utalt összeg a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvényben meghatározott 28.500 forint minimum összegnél kevesebb, így a hatósági átutalási megbízás kibocsájtása nem vezet eredményre, közcélú munka esetén a munkabérből való letiltással – a szerződéses jogviszony időtartama miatt - csak részmegetérülés várható.

A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát nagyban akadályozza, hogy az érintett személyek a postázott irataikat nem veszik át, helyszíni megkeresésük eredménytelen, elérhetőségük megszerzése külön utánajárást igényel, (pl.: a népesség nyilvántartó segítségével) néha lehetetlen, mivel számtalan esetben nem tartózkodnak a bejelentett lakcímükön, sem a tartózkodási helyükön, fiktív lakcímmel, illetve kizárólag település szintű lakóhellyel rendelkeznek.

Követelés és hátralékkezelés

A koronavírus járvány megjelenése - egyes adózóknak - nehézségeket okozott a helyi adók megfizetése tekintetében is. A **jogszabályok által meghatározott esetekben új fizetési könnyítéssel összefüggő elemek jelentek meg.**

Speciális fizetési könnyítések is életbe léptek. Ez egy egyszeri kérelem lehetett, melyet minden adózó csak egy alkalommal vehetett igénybe. A 12 havi részletfizetés vagy a 6 havi pótlékmentes fizetési halasztás mindegyik helyi adó fajtára kérhető és ötmillió forintos tartozásig igénybe vehető.

Önkormányzati adóhatóság szolgáltató jellegének része az, hogy Mocsa községben adózók számára biztosítja az önkéntes jogkövető magatartás ösztönzését a követeléskezelés és végrehajtás során is. Fő cél, hogy a kényszerítő jelleg alkalmazására csak azon tartozással rendelkező adózók esetében kerüljön sor, akik/amelyek az adókötelezettséget szándékosan nem teljesítik, és folyamatosan adóelkerülő magatartást tanúsítanak.

Önkormányzati adóhatóságunk a követeléskezelési eljárás során is folyamatosan lehetőséget kínál a tartozás kényszercselekmények és hátrányos jogkövetkezmények nélküli megfizetésére.

Általánosságban elmondható, hogy azon cselekmények foganatosításával élt az önkormányzati adóhatóságunk, amely gyors és hatékony, költségkímélő eszköznek látszik az adóhatóság követelésének megtérülésére, valamint az arányosság elvének figyelembevételével az adósra nézve a legkisebb mértékű korlátozással jár.

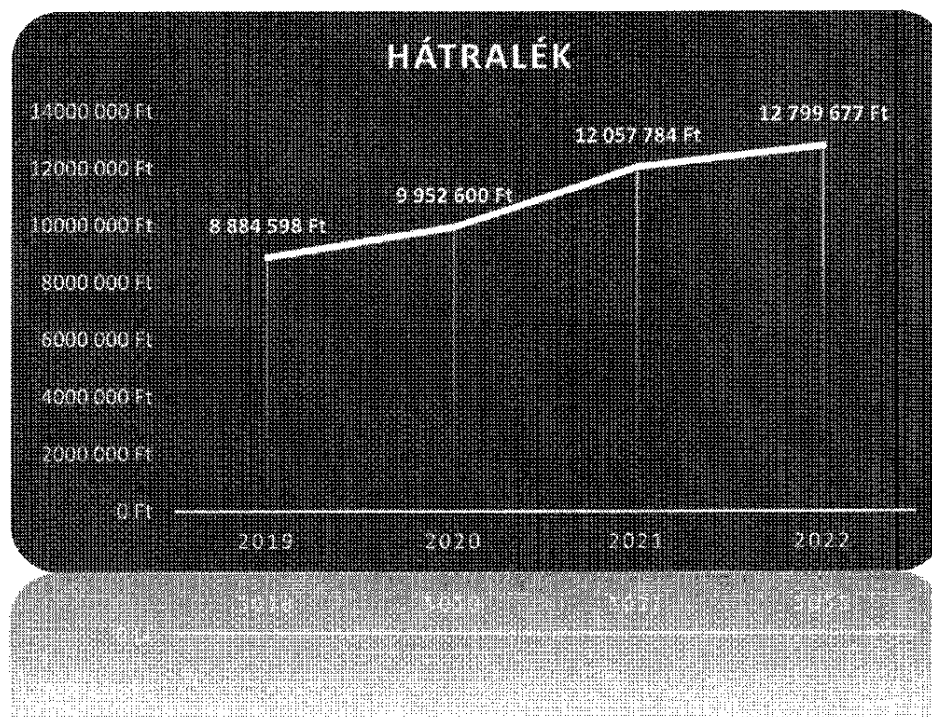
Az adó tartozások sajátossága, hogy az éves befizetési határidőket követően meg-növekednek, majd az adóhatóság követeléskezelési vagy végrehajtási cselekményeihez kapcsolódva pedig csökkennek. Jellemzően minden adóév március 15-ét, május 31-ét, szeptember 15-ét követően a tartozások megemelkednek, majd a következő hónapokban pedig csökkennek az adóhatósági intézkedések következtében, így a tendencia hullámzó.

Az önkormányzati adóhatóság a **néhány ezer forintnál nagyobb tartozással rendelkező** magánszemélyeknek, egyéni vállalkozóknak és vállalkozásoknak rendszeresen fizetési felhívást bocsátott ki, lehetőséget adva az önkéntes fizetési kötelezettség teljesítésére. Ezt követően, akik a felhívásra sem teljesítettek **benyújtásra kerülnek a hatósági átutalási megbízások** (inkasszók).

A hátralék és követeléskezelés évek óta fontos részét képezi az adóigazgatási munkának. Az önkormányzati adóhatóság feladatait e területen két jól elkülönülő részre, a hátralék vagy követelés kezelésre, valamint a tényleges végrehajtási cselekmények foganatosítására lehet megbontani. Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítenek fizetési kötelezettségeiket és hátralékot halmoztak fel, az önkormányzati adóhatóság a törvényes és tisztességes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen fellép.

2022-ben 4 alkalommal (350 eset) adtuk át a **tartozásokat a NAV-nak adó visszatar-tása céljából az erre rendszeresített OKO nyomtatványon**, melynek eredménye, hogy az adózó kénytelen befizetni az adóját, mert nem kaphat a NAV-tól 0-s adóigazolást, vagy ha valamilyen visszaigénylése van az állami adóhatóságtól, akkor abból az összegből visszatartják és számlánkra utalják a tartozást. **2022. évben 9 fő esetében tudták a végrehajtást foganatosítani 209 465 Ft összegben.**

Hátralékok alakulása az elmúlt évek 09. 30-i zárási adatok alapján. A hátralékok sajnos növekvő tendenciát mutatnak, melyet a vírushelyzet miatt elrendelt veszélyhelyzet idézett elő, hiszen a végrehajtási eljárások keretein belül korlátozottak voltak a lehetőségeink. **Letiltást, inkasszót nem lehetett eszközölni!**

Ügyintézés és elektronikus kapcsolattartás

Mocsa Község Önkormányzata 2017. február 24-én csatlakozott az ASP országos adó szakrendszerhez, ebből eredően jelentősen megváltozott az adózók adóügyeinek indítása, iratok postázása, egyenleg lekérdezése és maga az adófizetése is.

Az **Elektronikus Önkormányzati Portál** az önkormányzati ASP rendszerben az elektronikus önkormányzati ügyintézés helyszíne, **az adózók ezen keresztül intézhetik ügyeiket a nap 24 órájában.**

Igénybe vehető elektronikus ügyintézési szolgáltatások:

Adóegyenleg lekérdezés: Az ügyfél lekérheti Mocsa Község Önkormányzati Adóhatóságához tartozó helyi adó (iparüzési adó, magánszemélyek komm. adója) és más önkormányzati hatáskörbe tartozó adóinak egyenlegét. Az egyenleg lekérdezéséhez a felhasználónak másodlagos azonosítóként az Ügyfélkapus azonosítás után meg kell adnia az adóazonosító jelét, vagy adószámát is. Azonosítás után a felhasználó lekérdezheti személyes egyenlegét, vagy azon személyek (természetes vagy jogi) egyenlegét, amelyeket, mint képviseleti joggal felruházott személyként összerendelési nyilatkozatban kérelmezett az önkormányzatnál.

Ügyindítás: Az ügyindítás tulajdonképpen nem más, mint egy elektronikus űrlap benyújtása. Mocsa Község Önkormányzata és az adott adóügy kiválasztása után az űrlapkitöltő alkalmazás segítségével az ügyfél kitölti az űrlapot, majd beküldi az ASP Központba.

A Központ továbbítja Mocsá Község Polgármesteri Hivatal iratkezelőjének a benyújtott űrlapot, amely érkezteti, és iktatás után bekerül a megfelelő szakrendszerbe és eljut az ügyintézőhöz.

Az ügyindítás bejelentkezéshez kötött szolgáltatás. Ugyanakkor lehetséges online űrlapkitöltés és rendszeren kívüli (pl.: kinyomtatás utáni postai vagy személyes benyújtás) beküldés (azonosítás nélkül is elérhető szolgáltatás).

Bevallás lekérdezés: A bejelentkezett felhasználók lekérdezhetik az adott önkormányzati ASP ADÓ szakrendszerben rögzített bevételek adatait saját nevükben, általuk képviselt adózó - más természetes személy, egyéni vállalkozó vagy gazdasági társaság - nevében. (A portál használatához előfeltétel (kivéve: azonosítás nélkül is igénybe vehető szolgáltatás), hogy a felhasználó rendelkezzen Ügyfélkapu azonosítóval. Ügyfélkapun bármely természetes személy regisztrálhat.)

Adók, díjak, illetékek befizetése: A szolgáltatás használatával /EFER/ lehetősége nyílt arra, hogy a kiválasztott önkormányzat felé az adó- és illetékfizetési kötelezettségeket elektronikus úton teljesítsen az érintett adózó.

Fizetéstörténet: Az adott önkormányzatnál teljesített befizetéseiről tájékozódhat.

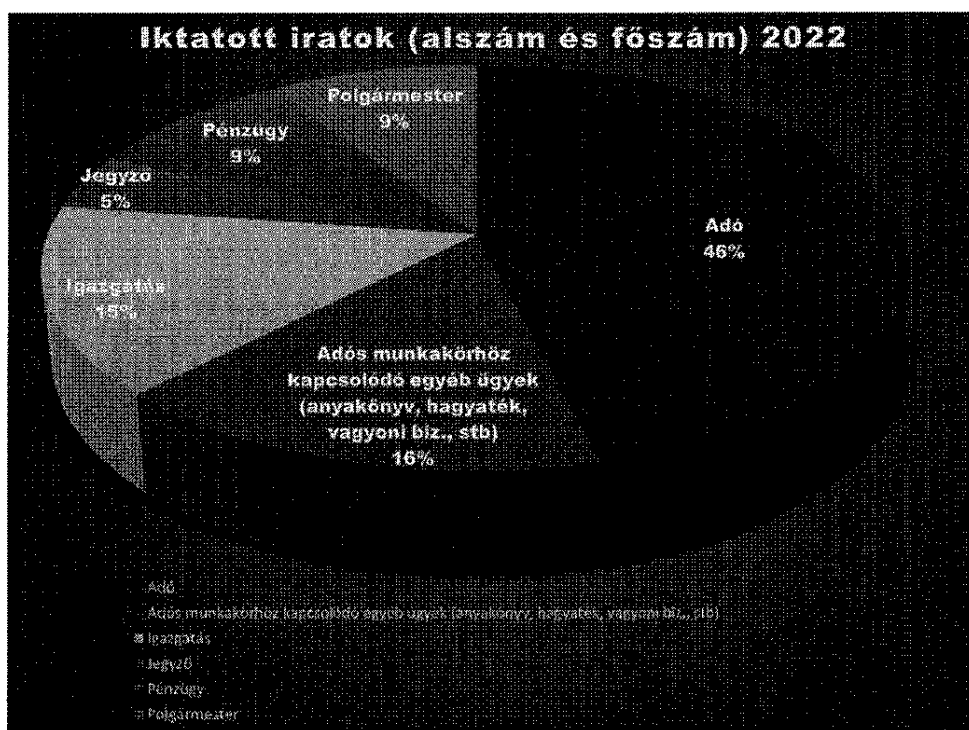
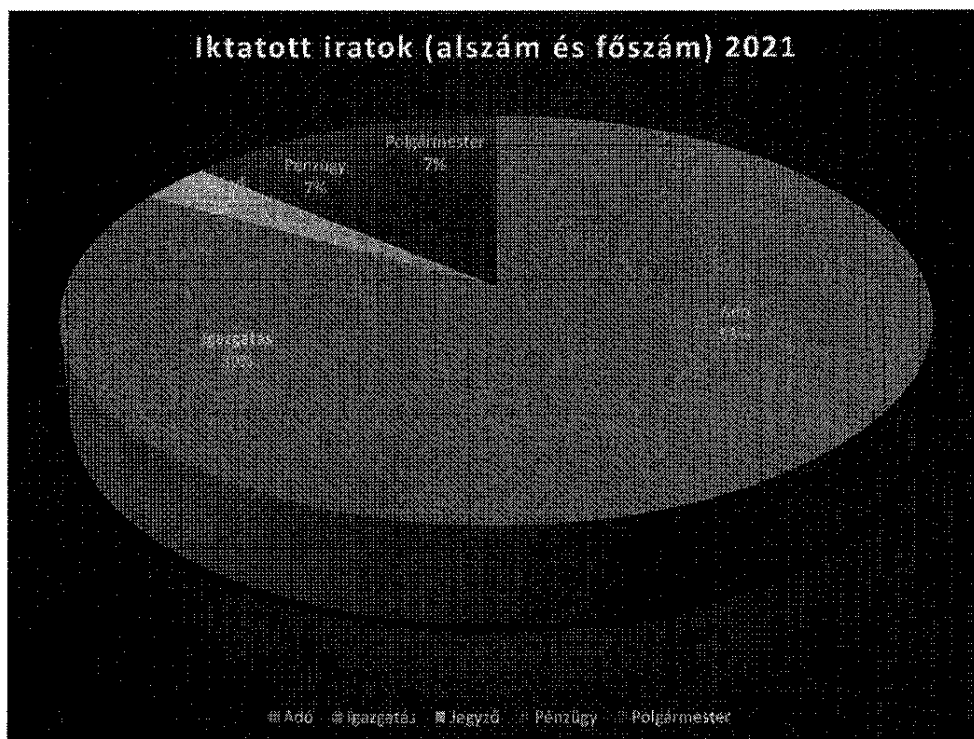
Elektronikus bevételek egyre népszerűbbek és egyre többen tájékozódnak számla-egyenlegükről elektronikusan. Az EFER-n keresztül összesen 97 661 forint (11 eset) befizetés érkezett.

Adóügyi feladatok keretében ellátott fő tevékenységek

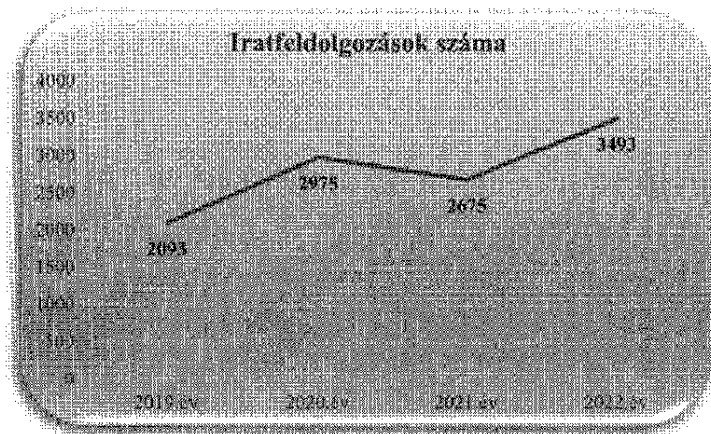
- Adatállomány folyamatos karbantartása, beérkezett bevételek, adatbejelentése, nyilatkozatok feldolgozása (160 db HIPA bevétel, 55 db bejelentkezőváltozás bejelentés, magánszemélyek kommunális adója bevétel, ezekhez kapcsolódó iratok 51 db)
- Egyenleg-értesítő kiküldése (évente kétszer) I-II félév összesen 1719 db
- Behajtási cselekmények: fizetési felszólítás kiküldése, inkasszó benyújtása, munkáltatónál, nyugdíjfolyósítónál történő letiltások kezdeményezése
- Adó- és értékbizonyítvány kiállítása 113 db
- Beérkezett befizetések adószámlánkénti (10 különböző adószámla) folyamatos lekönyvelés
- Adatszolgáltatások elkészítése a saját költségvetési gazdálkodás, valamint a Magyar Államkincstár részére

Adózással kapcsolatos kérdésekben segítségnyújtás, tanácsadás (ügyfélfogadás), feladatokkal kapcsolatos ügyintézés folyamatos.

Mocsa Községben 2022.09.30-ig iktatott ügyirat 5608 db, ebből az adóügyi dolgozókra 3493 db ügyirat jutott, ez az összes iktatott ügyirat 62 %-a.

A tavalyi évhez képes ugrásszerűen megnövekedett iktatott irataink száma, mert az első negyedévben (2022. 01. 01. – 2022. 03. 31.) igazgatási kollégánk betegsége miatt feladatai nagy részét az adóügyi dolgozók látták el.

Nem csak adóhatósági feladatokat látunk el, a fent felsorolt feladatokon kívül kapcsolt munkakörben látjuk el a közérdekű munkavégzéssel, hagyatéki eljárással, anyakönyvi igazgatással, katasztrófavédelemmel, jegyzőkönyvvezetéssel kapcsolatos feladatokat is, megkeresésre vagyonleltárt, ingóleltárt és környezettanulmányt készítünk, hatósági igazolást, adó- és értékbizonyítványt adunk ki.

Kiadott hatósági bizonyítványok, elkészült hagyatéki és vagyonleltárak:

Megnevezés	2021. szeptember 30-ig	2022. szeptember 30-ig
Adó- és értékbizonyítvány	110 db	113 db
Hagyatéki és vagyonleltár	84 db	42 db
Hatósági igazolás	7 db	11 db
Telephely igazolás	2 db	8 db

Adóztatási munkánkról, tapasztalatainkról, 2022. évi eddigi tevékenységünkről, rész-eredményeinkről, ennyiben szerettünk volna beszámolni.
Kérjük a beszámoló megtárgyalását és elfogadását!

Mocsa, 2022. november 22.

Sárközi-Hajnal Márta
jegyző

